

לוגיקה למדעי המחשב - תרגיל מס' 10

1. הוכחו באמצעות דоказת טבעיות שהנוסחאות הבאות תקפות לוגית:

- (א) $\forall x(A \rightarrow B) \rightarrow (\exists xA \rightarrow \exists xB)$
- (ב) $\forall x(A \rightarrow B) \rightarrow (\forall xA \rightarrow \forall xB)$
- (ג) $\neg \forall x A \rightarrow \exists x \neg A$
- (ד) $\forall x \neg A \rightarrow \exists x \neg A$

2. יהיו $\exists xA$ קיצור של $A \neg \forall x \neg A$. הוכיחו שני הכללים של $\exists$ ב-*NDFOL* נגזרים באמצעות הכללים האחרים.

3. הוכיחו את הטענות הבאות. תארו במדויק את השפה שבה אתם משתמשים.

- (א) מספר אינו מתחלך ממש בעקבו.
- (ב) גורם של מספר לא יכול להיות גורם של העוקב לוותו מספר (הערה: "X" גורם של "Y" מתרפרש כאן "Y" מתחלך ממש ב-X")
- (ג) כל מספר הוא ראשוני או מתחלך ממש באיזשהו מספר ראשוני.
- (ד) בהינתן מספר אפשר למצאו מספר המתחלך ממש בכל המספרים הקטנים מהמספר הראשון.
- (ה) לכל מספר אפשר למצאו מספר ראשוני שאינו קטן ממנו.
- (ו) כל מספר קטן מאיישתו מספר ראשוני.
- (ז) כל מספר הוא ראשוני או קטן מאיישתו מספר ראשוני.

קבעו אילו מבין הטענות ה-ז' נובעות לוגית מטענות א'-ד'. הוכיחו את התשובות החיוויות באמצעות דоказת טבעיות והפריכו את השיליות על ידי דוגמא נגדית.

4. הוכיחו שאם A פסוק, אז אם $T \vdash_{HFOL} A \rightarrow B$ ו- $T \vdash_{HFOL} B$

5. השלם את השאלה מתרגיל כithה: הראה שהמערכת המתתקבלת מ-*HFOL* על ידי כך שנחליף את כלל ההכללה ואת האקסיומות

$$\forall x(B \rightarrow A) \rightarrow (\exists xB \rightarrow A)$$

$$\forall x(A \rightarrow B) \rightarrow (A \rightarrow \forall xB)$$

כאשר $(A \neq FV(A))$ בשני הכללים הבאים:

$$\frac{A \rightarrow C}{\exists xA \rightarrow C} \quad \frac{C \rightarrow A}{C \rightarrow \forall xA}$$

בתנאי x אינו חופשי ב- C , שcolaה ל-*HFOL*.